

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-09-26
Besvaras senast
2024-10-02 kl. 12.00

Till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2024/25:70 Yttrandefrihet för nämndemän

Nyligen avskildes en halländsk nämndeman från sitt uppdrag i Förvaltningsrätten i Göteborg, vilken också fungerar som migrationsdomstol. Motiveringen för detta var att nämndemannen, som nominerats av Sverigedemokraterna, på sina sociala medier gjort politiska inlägg i linje med Sverigedemokraternas politik. För detta ansågs han jävig och olämplig att fortsätta sitt uppdrag.

Detta händelseförlopp är uppseendeväckande. I det svenska systemet med nämndemän nomineras dessa av de politiska partierna. Personerna som nomineras är människor som åtnjuter de respektive partiernas förtroende, vilket mer ofta än inte betyder att de är personer som har eller tidigare haft politiska uppdrag för samma parti. Att politiskt aktiva ger uttryck för och sprider sitt partis åsikter, i sociala medier eller på andra vis, borde inte vara kontroversiellt utan ses som en del av det normala demokratiska samtalet.

Om nämndemän inte längre ska kunna argumentera för sitt partis politik i andra forum riskerar hela systemet med politiskt nominerade nämndemän att fallera. Även den demokratiskt viktiga principen att alla nämndemän, oavsett vilket parti som nominerat dem, måste behandlas lika behöver lyftas. Det har hänt förr att nämndemän avskiljts från sitt uppdrag för att de gett uttryck för extrema, icke-demokratiska åsikter som ej delats av deras parti. Att en nämndeman förlorat sitt uppdrag för att ha spridit det egna partiets åsikter har dock såvitt undertecknad känner till aldrig hänt innan. Detta leder till den relevanta frågan om andra, strängare regler gäller för SD-nämndemän än för deras övriga kollegor. Detta vore förstås demokratiskt förkastligt och skulle riskera att allvarligt skada tilltron till rättsstaten hos stora delar av befolkningen.

Med detta vill jag fråga justitieminister Gunnar Strömmer:

Hur ser ministern och regeringen på yttrandefriheten för nämndemän, och hur försäkras man att alla nämndemän behandlas lika, oavsett vilket parti som nominerat dem?

.....

Erik Hellsborn (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck